

מחברים בין עולמות

חוברת מערכים חד-לאומית

החוברת כוללת דגשים להטמעת
מיומנויות למידה רגשית חברתית | SEL

מערכי השיעור

5-4

שוק ערכים

3-2

הכרות עם התכנית

1

דגשים והנחיות

11-10

רגשות וחיות אחרות

9-8

קפה דילמה

7-6

כמה אני חזק?

17-16

בואו נפתור את זה

15-14

מישהו שומע אותי?

13-12

שאלה של פרשנות

23-22

יום המילה הטובה

21-20

האחר הוא אני

19-18

מה אתה היית עושה?

27-26

לפני פרידה

27-26

לפני פרידה

25-24

יום המעשים הטובים

מטרת המפגשים החד-לאומיים

- הפחתת החששות והגברת הסקרנות לקראת המפגשים המשותפים.
- הטמעת מיומנויות SEL בתכנית (למידה רגשית-חברתית).
- עיבוד אישי וקבוצתי בעקבות המפגשים בתכנית ושיומם.
- עידוד של חשיבה ביקורתית עצמאית.
- הכרות של התלמידים וגיבושם ככיתה.

הערות לקיום המפגשים

- אורך כל מפגש חד לאומי הינו 45 דקות.
- המפגש החד לאומי הראשון יעסוק בהסבר על התכנית מחברים בין עולמות.
- לפני המפגש הדו לאומי הראשון יערכו שלושה מפגשים חד לאומיים.
- שלושת המפגשים הראשונים יעסקו בגיבוש הכיתה ובהכנה למפגש הדו לאומי.
- הנחת היסוד היא שלתלמידים יהיה קל יותר לשתף בקבוצה הומוגנית מוגנת יחסית.
- חשוב להסביר לתלמידים על המיומנויות שהם רוכשים במהלך התכנית ולהסביר איך הפעילות בשיעור קשורה להטמעת המיומנות (לדוגמא: כשאני מסביר לשאר הכיתה על הערכים שחשובים לי, אני מתרגל מיומנות של יכולת הצגה עצמית).
- חשוב לשוחח על המפגש עם הכיתה האחרת: חששות? אתגרים? מה מסקרן אותנו?
- לחוברת מערכי השיעור מצורף נספח עם הפעילויות לכמה מן המערכים.

SEL - למידה חברתית רגשית

למידה רגשית-חברתית הוא התהליך באמצעותו רוכשים ומשתמשים ביעילות בידע, בכישורים, בעמדות ובמיומנויות הנדרשות כדי להתמודד עם אתגרי היום יום ולפתח יכולת להבין את רגשות העצמי והאחר. המערכים בתכנית "מחברים בין עולמות" מסייעים בהטמעת מיומנויות אלו בדגש על מודעות והתנהלות חברתית. כל מערך שיעור עוסק במגוון מיומנויות למידה רגשית חברתית, אולם ראינו לנכון להדגיש עבודה על מיומנות אחת בכל מערך שיעור, לשיים ולהטמיע אותה באמצעות הפעילות בשיעור. אנו מאמינים כי ההשתתפות בתכנית תסייע לתלמידים להתנסות ולרכוש מיומנויות חשובות אלו.

עוד על SEL - למידה רגשית-חברתית מוזמנים לקרוא כאן

שיעור 1 – הכרות עם התכנית

מיומנויות למידה רגשית-חברתית (SEL)
השיעור יעסוק במיומנויות אוריינות
גלובלית: מודעות ואחריות חברתית
והתנהלות רב תרבותית.

השיעור יציג את התכנית מחברים בין
עולמות ויחבר את התלמידים לתחום החיים
המשותפים.

- הצגת התכנית ואופי התנהלותה
- הכרות עם המונחים רב תרבותיות וחיים משותפים

נספח: מצגת לתכנית מחברים בין עולמות

15 דקות

SEL: העיסוק בחיים משותפים מגביר אצל
התלמידים את המודעות החברתית ואת חשיבות
הפתיחות והרגישות כלפי אנשים מקבוצות אחרות.

פתיחה

הצגה והסבר על התכנית "מחברים בין עולמות" שמטרתה לקדם הכרות ובין בני נוער ערבים ויהודים. חשוב לדבר על גישת החיים המשותפים ברשת אורט ועל כך שהיא רשת רב תרבותית שיש לה בתי ספר חילוניים, דתיים, ערביים, דרוזים, בדואים, חרדים והיא פועלת לקידום ערכים של סובלנות, כבוד האדם וחינוך לרב-תרבותיות. ניתן להסביר על התכנית באמצעות המצגת המצורפת וחשוב להשאיר לשאול שאלות. ניתן להיעזר בתלמידי יא'-יב', בוגרי התכנית ולהזמין אותם להצטרף לשיעור ולספר על התכנית מנקודת מבטם ודרך החוויה האישית שלהם.

10 דקות

דיון

שאלות לדיון ?

במקרה של שיעור מקוון
ניתן להשתמש בלוחות
שיתופיים כגון: Padlet,
Scrumbler, או באמצעות
שיתוף בצ'אט.

1. איזה ערכים מתחזקים מקיום תכנית של מפגשים בין ערבים ויהודים?
2. למה לדעתכם חשוב להיפגש עם קבוצות שונות מאתנו בחברה הישראלית?
3. מה מסקרן במפגש עם מישהו ששונה ממני?
4. האם בכלל אנשים שונים ממני? במה?

10 דקות

פעילות

במקרה של שיעור מקוון
הפעילות בין הזוגות תיערך
בטלפון, ב WhatsApp, או
בחלוקה לחדרים בזום.

- משימה בזוגות 1: כל זוג צריך לקרוא על המונח "רב תרבותיות" ולמצוא תמונה שמקובלת על שני בני הזוג ומייצגת את המונח הזה.
- משימה בזוגות 2: כל זוג צריך לכתוב על פתק יתרון אחד בולט בקיום חברה רב תרבותית.

5 דקות

1. מה מסקרן אותי במפגש עם תלמידים מהכיתה האחרת?
2. מה הציפיות שלי מהמפגש הראשון?
3. מה הייתי רוצה שיקרה אחרי שנה בתכנית?

לסיכום

שיעור 2 – שוק ערכים

מיומנויות למידה רגשית-חברתית (SEL)
השיעור יעסוק במיומנויות מודעות עצמית:
הכרות עם עצמי ועם הערכים שלי, פיתוח
יכולת התבוננות פנימית וחשיבה

השיעור עוסק בערכים העיקריים
המובילים אותי כפרט וכקבוצה ואיך
הם באים לידי ביטוי בחיי היומיום.

- בירור הערכים המשמעותיים לי.
- בירור הערכים המשמעותיים לנו בקבוצה.
- חיבור הערכים המובילים לחיי היומיום.

נספח: הכנת פתקי ערכים לפעילות

5 דקות

SEL: הפעילות מאפשרת תרגול מיומנות הכוונה
וניחול עצמי: מודעות עצמית ויכולת הצגה עצמית.

פתיחה

הסבר על מהו ערך: ערכים הם אמות מידה אידיאליות המבוססים על השקפת עולם ביחס לצדק, כבוד, אמת, מוסר ועוד. הערכים קובעים מה נכון, מה ראוי ומה חשוב בעינינו ובחברה. הערך הוא זה שקובע את אופי ההתנהגות האנושית, את ההחלטות והפעולות שלנו. מבקשים מתלמידים לשתף בסוגי ערכים. מבקשים תלמיד או שניים לשתף סיפור ולנסות להבין מהו הערך המוביל הסיפור כדוגמא לבחירת הערך המוביל שלי.

20 דקות

SEL: הפעילות מאפשרת תרגול מיומנות ניהול
עצמי כגון: סדרי עדיפויות, רכישת מידע חדש
ושימוש בו וראיית השינוי כחלק טבעי בחיים.

פעילות

- שוק ערכים אישי** - הפעילות מאפשרת עצירה והתבוננות על הערכים שחשובים לי. איך הם באים לידי ביטוי בחיי היום יום שלנו, מה חשוב לי? על מה לא אוותר? חשוב לזכור שכשהמציאות משתנה, יתכן וגם סדר העדיפויות של הערכים שלנו ישתנה, לעיתים אפילו ישתנו כמה מן הערכים עצמם.
1. מכינים מראש כ 70 פתקים, על כל פתק כתוב ערך אחר.
 2. כל תלמיד מסתובב בכיתה ובוחר את שלושת הערכים שהכי חשובים לו.
 3. כל תלמיד מסדר לפניו את הערכים בהתאם לסדר העדיפויות. מה שקרוב אליו הכי חשוב ולו וכן הלאה.
 4. מבקשים מהתלמידים להסתובב בכיתה ולהתבונן על הפתקים של חבריהם.
 5. ההנחיה הבאה היא שניתן למכור ולקנות משאר התלמידים ערכים (אני נותן אחד ולוקח אחר במקומו, תמיד צריך להישאר עם שלושה ערכים).
 6. דיון ודוגמאות: דוגמאות איך ערכים מסוימים משפיעים על חיי היומיום שלנו. האם היה לי קל לבחור ערכים? האם היה לי קל להחליף אותם? עד כמה אני מוכן לוותר על הערכים שלי? על איזה ערך אין סיכוי שאוותר? האם אני פועל בהתאם לערכים שחשובים לי?

במקרה של שיעור מקוון
ניתן לשתף את רשימת
הערכים ולהנחות את
התלמידים להוסיף פתקים,
עם השם שלהם על הפתק,
בלוחות שיתופיים כגון:
Padlet, Scrumbler ועוד.

15 דקות

פעילות

במקרה של שיעור מקוון

ניתן לעבוד בחלוקה של התלמידים לחדרים (כל קבוצה מקבלת קובץ עם רשימת הערכים ובוחרת ממנו את הערכים שלהם כקבוצה). לאחר 10 דקות, נציג מכל קבוצה מציג את התוצר במליאה.

שוק ערכים קבוצתי - ניתן לעשות את הפעילות בקבוצות של ארבעה תלמידים, או קבוצה אחת (כל הכיתה) ולהחליט על הערכים המובילים אותנו ככיתה. במידה והפעילות האישית לוקחת זמן, ניתן לפצל לשני שיעורים ולעשות את הפעילות הקבוצתית בשיעור נפרד.

1. פורסים שוב את כל הפתקים.
2. מחלקים את הכיתה לקבוצות של ארבעה תלמידים בקבוצה.
3. כל קבוצה בוחרת יחד חמישה ערכים ומנסה לסדר אותם בהתאם לסדר העדיפויות הקבוצתי.
4. הצגת התוצרים של כל קבוצה במליאה.

5 דקות

לסיכום

- איך התקבלה ההחלטה האישית שלכם על הבחירה?
- מה עזר לכם לבחור ערכים יחד בהחלטה קבוצתית?
- האם יש הבדל בין הערכים המובילים אותי ברמה האישית ובין הערכים ברמה הקבוצתית?
- איך הערכים שבחרנו ישפיעו על ההשתתפות שלנו בתכנית מחברים בין עולמות?

שיעור 3 – כמה אני חזק?

השיעור מאפשר לתלמידים לאתר את החוזקות האישיות שלהם ולהבין איך חוזקות אלו יכולות לתרום להם בחיי היומיום.

- פיתוח מודעות ליכולות האישיות שלי.
- איתור החוזקות העיקריות המובילות שלי.
- חיבור השימוש בחוזקות לחיי היום יום.

ציוד לפעילות: שקף עם רשימת חוזקות

SEL: הפעילות מאפשרת תרגול מיומנות הכוונה וניהול עצמי: מודעות עצמית ויכולת הצגה עצמית.

פתיחה

חוזקה היא יכולת חיובית, משהו שאני מצטיין בו יותר מאשר בדברים אחרים. חוזקות אישיות הן מאפיין של האישיות שלנו, ניתן לפתח אותן והן באות לידי ביטוי בחיי היומיום. מבקשים מתלמיד או שניים לשתף מהי החוזקה שלו ואיך היא תרמה לו בחיים. **דוגמא להדגמה של זיהוי חוזקות:** בוחרים תלמיד שלא יודע להגיד מה החוזקה שלו, שואלים אותו על אירוע שהוא הצליח בו. שואלים את שאר הכיתה איזו יכולת חיובית הם זיהו על פי הרשימה. שואלים את התלמיד מ 1-5, עד כמה הוא חושב שהתכונה קיימת בו. אפשר לעשות את ההדגמה עם כמה תלמידים לתרגול המיומנות.

SEL: הפעילות מאפשרת תרגול מיומנות ניהול עצמי: סדרי עדיפויות, רכישת מידע חדש ושימוש בו וראיית השינוי כחלק טבעי בחיים.

פעילות

בנק חוזקות - הפעילות מאפשרת עצירה והתבוננות על החוזקות בעיניים שלי ובעיניים אחרות. חשוב לשיים לתלמידים את החוזקות שלהם ואת האופן בו הם באים לידי ביטוי בחיי היומיום.

1. שולחים בקבוצת ה WhatsApp הכיתתית שקף עם רשימת החוזקות.
2. כל תלמיד יכתוב על פתק את שלושת החוזקות המובילות שלו (מהרשימה).
3. כל תלמיד בוחר משהו שמכיר אותו היטב (חברים, הורים, משפחה וכדומה...) ומברר מולו מה החוזקות שלו דרך עיניים של משהו אחר. למשל: מתקשרים לאמא, שולחים לה את התמונה ב WhatsApp ושואלים אותה מה בעיניה שלושת הדברים שאני חזק בהם. כל תלמיד רושם בצידו השני של הפתק את שלושת החוזקות שאמרו לו בשיחה.
4. בוחרים מספר מתנדבים שיספרו על החוזקות שהם ושקורבניהם בחרו.

במקרה של שיעור מקוון

ניתן להשתמש בלוחות שיתופיים כגון: Padlet, Scrumblr ולבקש מהתלמידים להוסיף פתק עם החוזקות שלהם, כך שכלל תלמידי הכיתה יראו את מגוון החוזקות השונות של חבריהם.

10 דקות

- האם היה לי קל או קשה לאתר את החוזקות שלי? ולמה?
- האם אפשר לפתח את החוזקות שלנו? איך?
- האם הופתעתם מהתשובות?
- האם יש פער בין מה שחשבתי על עצמי ובין מה שחשבו עלי?
- איך הרגשתם לקבל משוב על עצמכם ממישהו קרוב אליכם?
- אם הייתם שואלים אנשים אחרים, האם לדעתכם היו תשובות אחרות?
- איך אפשר לגלות מה החוזקות אצל אנשים שאני לא מכיר?
- איך ניתן להשתמש בחוזקות שלנו לקידום ערכים שחשובים לנו (דוגמאות מתחום החיים המשותפים)

סיכום

שיעור 4 – קפה דילמה

מיומנויות למידה רגשית-חברתית (SEL)
המערך מחזק את מיומנויות ההתנהלות החברתית: הקשבה, שיתוף, פתרון בעיות בצוות, התמודדות עם לחץ חברתי ושמירת גבולות העצמי במסגרת קבוצתית.

השיעור יערך בקבוצות קטנות ויאפשר לתלמידים לעסוק בדילמות חברתיות ולקבל החלטות בצוות ובשיתוף פעולה.

- פיתוח חשיבה עצמאית בכל הנוגע לדילמות חברתיות אוניברסליות.
- חיזוק עבודת צוות בפתרון קונפליקטים.

ציוד לפעילות: כיבוד קל
נספח: כרטיסיות דילמה (דף ניהול דיון בקבוצה)
דף מחוון לתצפיתן

הכנה מראש

- רצוי להיעזר במורה מלווה לצורך קיום הפעילות.
- חלוקה מראש את הכיתה לקבוצות של חמישה תלמידים.
- לפני השיעור מייצרים בכיתה אורה של "בית קפה": סידור החדר עם שולחנות ומפות ומסביבם סאות, אפשר לדאוג לכיבוד קל. ניתן להיעזר בתלמידים להכנת התפריט והסידור.
- הדפסה מראש של כרטיסי הדילמות (כל קבוצה דילמה שונה).
- הדפסה מראש והנחה על כל שולחן של כרטיסיות הדילמה ודף מחוון לתצפיתן.

5 דקות

פתיחה

הסבר על המתודה של קפה דילמה:

המתודה מאפשרת התנסות בדיון קבוצתי שמנוהל על ידי התלמידים. הדיון משמש פלטפורמה למגוון דעות וביטוי לתחושות הרהורים ולבטים והוא מהווה גשר בין שלל הרעיונות והאינטרסים בקבוצה. השיח בקבוצה נותן מקום לדבר ולהידבר. להיחשף לפתיחות מחשבתית ולהקשיב לדעותיו של האחר. חשוב לנהל את הדיון בצורה ישירה וחופשית ולתת אפשרות לכל המשתתפים להביע את דעתם ולהעשיר את שאר הקבוצה במגוון דעות ורעיונות. העיסוק בדילמות מאפשר כניסה לנעליים של מישהו אחר ופתיחת כיווני מחשבה אחרים, היא בעיקר מאלצת אותנו להיות בעמדת הקשבה וסובלנות יותר מהרגיל ומזמנת פתרונות חדשים. חשוב להסביר לתלמידים את אופי ניהול הדיון בקבוצה ואת המיומנויות העולות מעריכת הדיון (הקשבה פעילה, קבלת דעות השונות משלי, עבודת צוות, פשרה, התמודדות עם לחץ חברתי ועוד...). כל קבוצה מקבלת דילמה חברתית/מוסרית. הקבוצה דנה בדילמה ועונה על השאלות בכרטיסייה שצורפה. אחד מחברי הקבוצה מוגדר כתצפיתן ותפקידו לתעד את הדיון הקבוצתי בהתאם למחוון.

25 דקות

SEL: הפעילות מאפשרת תרגול מיומנויות התנהלות חברתית: הקשבה, שיתוף במחשבות, רגשות ודעות, שיתוף פעולה, פתרון קונפליקטים בצוות והתמודדות עם לחץ חברתי.

דיון

במקרה של שיעור מקוון
ניתן לחלק את התלמידים לחדרים בזום ולהציג את התוצרים בשיתוף מסך במליאה.

הרכז יעבור בין השולחנות, יבחן את אופי ניהול הדיון של הקבוצה ויעזור במידה וצריך. חשוב לשים דגש על קיום של מגוון נקודות מבט ועל זה שאין חובה להגיע להסכמה. אפשר לשאול שאלות במידה והדיוק בקבוצה מתלהט: למה לא מסכימים? באיזה ערך זה פוגע בי? האם אני יכול לקבל דעה ששונה משלי?

15 דקות

כל קבוצה מציגה בקצרה את הדילמה שלה ואת תגובתם על השאלות העיקריות בדף ניהול הדיון בקבוצה. התצפיתן ידבר על ההתנהלות הקבוצתית:

- האם כל הקולות באו לידי ביטוי?
- את מי לא שמענו?
- האם יש כאלו שהדילמה הפעילה אותם במיוחד?
- האם הגענו להסכמה?
- ואם כן, מה אפשר את זה?
- איך התייחסו בקבוצה למי שהשמיע דעות מנוגדות לדעות שלנו?
- האם הייתה הקשבה אחד לדעות השני?

סיכום

שיעור 5 – רגשות וחיות אחרות

מיומנויות למידה רגשית-חברתית (SEL)
המערך מחזק מיומנויות של ניהול עצמי:
הכרה, זיהוי, שיום ושיתוף ברגשות וניהולם.

חיבור של התלמידים למגוון הרגשות שלהם ולהבנה ושניתן לשנות את ההתייחסות שלנו לרגש שמפעיל אותנו ובכך גם את ההתנהגות שלנו.

- זיהוי מצבים חברתיים וחידוד הרגשות שהם עוררו ב.
- פיתוח חשיבה חיובית וחשיפה לנקודות מבט שונות.
- אזור רגשות שעלו מהמפגש הדו לאומי.

פתיחה

הדבקה על גב של כל ילד פתק עם רגש מרשימת הרגשות שבנספח. המטרה היא לזהות איזה רגש כתוב על הגב שלך באמצעות שאלות שהתלמיד שואל את התלמידים האחרים. למשל: אם הפתק על הגב שלי הוא "כעס", אני צריכה להסתובב בחדר, לשאול את החברים שלי שאלות אקראיות והם עונים לי על פי הרגש שכתוב לי על הגב. למורה יש רשימת שמות וכל ילד שמזהה את הרגש שלו, כותב את שם הרגש ליד שמו, עד שאחרון התלמידים מסיים.

במקרה של שיעור מקוון
ניתן לשלוח לתלמיד אחד שם של רגש (בצ'אט בפרטי). התלמיד צריך להציג בפני כל הכיתה בפנטומימה את הרגש ושאר הכיתה צריכה לנחש. עושים את זה מספר פעמים, עם מספר תלמידים שמציגים.

SEL: הפעילות מאפשרת תרגול מיומנויות ניהול עצמי: הכרה, זיהוי, שיום ושיתוף ברגשות.

פעילות

פעילות רגשות אישית

מפזרים "כרטיסיות רגשות" שונים בחדר. כל תלמיד חושב על חוויה משמעותית שקרתה לו השבוע ועוררה בו רגש (כל סוג של רגש). תלמידים שמתפתים בוחרים את אחת הכרטיסיות ומספרים על האירוע בדגש על הרגש שהוא עורר בהם.

נקודות לדיון אחרי כל שיתוף:

- למה בחרתי להתמודד עם הסיטואציה דווקא דרך הרגש הזה?
- איך הייתי יכול להתמודד עם המצב בדרך אחרת?
- איך אפשר לשלוט על הרגשות שעולים בנו?
- מה הייתי עושה במקומה/ו?

15 דקות

SEL: הפעילות מאפשרת תרגול מיומנויות התנהלות חברתית: הקשבה, שיתוף במחשבות, רגשות ודעות.

פעילות

במקרה של שיעור מקוון
ניתן להנחות את התלמידים במליאה, לחלק אותם לחדרים בזום ולהציג את התובנות מהדיון במליאה.

פעילות רגשות קבוצתית

מחלקים את התלמידים לקבוצות של חמישה תלמידים.
כל קבוצת תלמידים בוחרת יחד חוויה אחת שעלתה במהלך המפגש הדו לאומי.
החוויה יכול להיות מצחיקה, מכעיסה, מביכה, משמחת – העיקר שתהיה משמעותית בעיני התלמידים.
כל קבוצה בוחרת חוויה אחת שמוסכמת על כולם.
הדיון בקבוצה צריך להיות מה הרגש שהאירוע עורר בי ואיך אני יכול לראות אותו מנקודת מבט שונה? האם צריך לראות אותו מנקודת מבט שונה? איך בעינינו הצד השני חווה את אותו האירוע?
נציג מכל קבוצה משתף במליאה על התובנות שעלו.

5 דקות

קבלת טיפים מהתלמידים: איך אפשר לשנות רגשות שעולים בנו?
האם יש משהו שהיינו רוצים לשפר לקראת המפגש הדו לאומי הבא?

סיכום

שיעור 6 – הכל שאלה של פרשנות (מודל אפר"ת)

מיומנויות למידה רגשית-חברתית (SEL)
הפעילות במערך עוסקת בעיקר במיומנויות מודעות עצמית: זיהוי מצבים והרגשות שעולים מהם, הבחנה בין רגשות, מחשבות והתנהגות והיכולת

הכרות עם מודל אפר"ת שמסייע בשינוי הפרשנות שאנחנו נותנים לאירועים שונים ולהבחנה בין הפרשנות שלנו, הרגשות שלנו והתגובות שלנו.

- המחשת החשיבות של הפרשנות שלנו לאירועים.
- בחינה מחדש של הפרשנות האישית שלנו.
- הבחנה בין רגש, מחשבה והתנהגות.
- הכרות עם מודל אפר"ת ככלי לשיפור התמודדות עם מצבים חברתיים

נספח: מצגת מודל אפר"ת

SEL: הפעילות מאפשרת תרגול מיומנויות מודעות עצמית: זיהוי מצבים והרגשות שעולים מהם והבחנה בין רגשות, מחשבות והתנהגות.

פעילות

במקרה של שיעור מקוון הצגת המצגת בשיתוף מסך.

מודל אפר"ת

הקרנה של **סרטון קצר מתוך הסרט "הקול בראש"**.

הסבר על מודל אפר"ת ודוגמאות של תלמידים.

כל אחד מאתנו נתקל בהמון מצבים חברתיים בחייו. אנחנו מגיבים למצבים אלו באמצעות מגוון התנהגויות. התנהגויות אלו נקבעות ע"י הפרשנות שאנחנו מצמידים לאירוע.

מודל אפר"ת מפרק את האירוע לארבעה חלקים: האירוע עצמו, הפרשנות שלנו לאירוע, הרגש המתעורר ממנו והתגובה שלנו אליו. באמצעות מודל אפר"ת, אנחנו מנסים לשנות את ההתנהגות שלנו, באמצעות כך שנבחן אפשרויות אחרות לפרשנות שנתנו לאירוע,

אירוע – השתלשלות האירועים כפי שהתרחשה במציאות.

פרשנות – מחשבות אוטומטיות שעולות בנו כתוצאה מהתרחשות האירוע, ומביאות אותנו להבין באופן מסוים את האירוע. הפרשנות משתנה מאדם לאדם, וכן משתנה אצל אדם מסוים מעת לעת.

רגש – הרגש שאנו חווים ביחס לאירוע הוא תולדה של הפרשנות שהענקנו לאירוע. פרשנויות שונות יביאו עמן גם רגשות שונים.

תגובה – האופן שבו פירשנו את האירוע והרגשות שיש לנו כלפיו מביאים אותנו להגיב בדרך מסוימת. לכל אחד מאתנו יש תגובות כמעט אוטומטיות לרגשות מסוימים.

המשך פעילות

תרגול מודל אפר"ת - שתי דוגמאות לתרגול מדוגמאות שמעלים התלמידים. כדאי להעלות דוגמאות הקשורות לסטראוטיפים ודעות קדומות במידה ועלו במפגש הדו-לאומי. חשוב לקשור את מודל אפר"ת לחיים משותפים ולאירועים שמעוררים פרשנויות שונות, שאותן ניתן לשנות, בין ערבים ויהודים (למשל פרשנות של שפה לא מובנת, טון דיבור שמתפרש כאיום ועוד...)

5 דקות

- מבקשים מאחד התלמידים לחזור על מודל אפר"ת.
- שיום המסר העיקרי וההבנה שהמציאות שלי תלויה בי.
- איך תוכלו לתרגל את מודל אפר"ת בסיטואציה הבאה?

סיכום

שיעור 7 – מישהו שומע אותי?

מיומנויות למידה רגשית-חברתית (SEL)
הפעילות במערך עוסקת בעיקר במיומנויות
התנהלות חברתית: אמפטיה התעניינות,
סקרנות וביכולת להקשיב

השיעור יאפשר לתלמידים לתרגל הקשבה פעילה
ולהבין מהי חשיבותה בשיפור התקשורת הבינאישית
שלנו ובניסיון לגשר על פערים תרבותיים.

- תרגול מיומנות הקשבה פעילה.
- חיזוק יחסי קרבה ואכפתיות בין המשתתפים.
- מודלינג למפגש דו לאומי.

20 דקות

SEL: הפעילות מאפשרת תרגול מיומנויות מודעות
חברתית: זיהוי והבנה של מצבים חברתיים, קריאת
המפה החברתית, הבנת הזולת, דאגה לזולת,
קבלה, אכפתיות וכבוד.

דיון

במקרה של שיעור מקוון
חשוב לתת לאחד
התלמידים לכתוב את
התובנות שעולות מהדיון
בצ'אט.

דיון קבוצתי במעגל על המפגש הדו לאומי הקודם:
איך היה לכם המפגש?
מה למדנו על תלמידים מהכיתה השנייה?
מה למדנו על הקשר שנוצר עם הקבוצה האחרת?
מצבים נעימים / משמחים / מביכים שחוויית?

ניתן לתת תפקיד מראש לשני תלמידים שיתעדו את כל מה שעולה בדיון מהעיניים שלהם.
חשוב לשים לב ליכולת ההקשבה של המשתתפים אחד לשני: האם מתפרצים, האם שואלים שאלות, האם
חוזרים על מה שנאמר ועוד...

אחרי הפתיחה, יש לנהל דיון נוסף שהשאלות בו הן על אופי ניהול הדיון הקודם:
איך לדעתם היה הדיון? מובנה, בלגן? רועש?
האם ניתן מקום אחד לשני בדיון? אם לא, למה?
האם הייתה הקשבה אחד לשני? האם כולם דיברו?
מה זה אומר להקשיב למישהו באמת?

הסבר על המיומנות: הקשבה פעילה היא מיומנות שמספרת תקשורת בינאישית והיא מועילה בתחומים
רבים של החיים. היא טכניקת תקשורת הדורשת מהצד המקשיב להתרכז, להבין, להגיב ולבסוף לזכור כל דבר
שנאמר ולחזור אחרי הדברים במילותיו שלו. אנשים בקונפליקט נוטים פעמים רבות להתווכח ולשכנע את
הצד השני בדעותיהם מבלי להקשיב לו (שימו לב שבמילה לשכנע יש את השורש כנוע, להכניע את האחר
להסכים לדעותיך). בקבוצה, ההקשבה הפעילה משמשת לעזר בהשגת הסכמה, והיא עשויה לסייע ביצירת
הבנה בכל מה שקשוב ליישוב סכסוכים. זה עיקרון מאד חשוב כשאנחנו פוגשים אנשים אחרים, במיוחד
אנשים מתרבות שאנחנו לא מכירים.

15 דקות

SEL: הפעילות מאפשרת תרגול מיומנויות מודעות עצמית: הכרת הנטיות והיכולות, זיהוי ומודעות לצרכים האישיים שלי ופיתוח יכולת התבוננות פנימית.

פעילות

במקרה של שיעור מקוון
עורכים את השיחה בזוגות
בווידאו ב WhatsUp או
באפליקציה אחרת בה ניתן
לערוך שיחת וידאו.

חלוקת התלמידים לזוגות וישיבה האחד מול השני.
לוודא שהזוגות יושבים בפינות שונות ולייצר מקום פרטי כדי שידברו בחופשיות.
בוחרים חוויה ומספרים עליה במשך 5 דקות לבן/בת הזוג (5 דקות בדיוק).
הצד המקשיב יכול לשאול שאלות וחשוב להרחיב על החוויה של הצד השני.
לאחר הפעילות הזאת, מתחלפים - המקשיב הופך למשתף ולהיפך.

הנחייה לפעילות: על הצד המקשיב להתמקד בחוויה של האדם שמדבר. הצד המקשיב, רק מקשיב לסיפור וכל תשומת הלב שלו היא לחוויה של האדם שמשתף. חשוב להנחות את הצד המקשיב לשאול שאלות כדי להרחיב את הסיפור. חשוב שהצד המקשיב לא יגיב, לא יביע את דעתו האישית על הסיפור ולא יספר משהו דומה שקרה לו.

10 דקות

- איך הייתה החוויה כמשתף כשמישהו מקשיב לי?
- איך הייתה החוויה להקשיב למישהו?
- האם התעורר בי הרצון להגיב? ואיך זה הרגיש שלא להגיב?
- האם הצד ששיתף, שיתף בקלות על החוויות שלו?
- איך תרמו השאלות שלי כמקשיב לצד השני כמשתף?
- למה זה עיקרון חשוב כשפוגשים תרבות אחרת?
- מה למדתי על עצמי?

סיכום

שיעור 8 – בואו נפתור את זה

מיומנויות למידה רגשית-חברתית (SEL)
הפעילות במערך עוסקת בעיקר במיומנויות מודעות חברתית: עבודת צוות, שיתוף פעולה, משא ומתן, פשרה, ויתור, פתרון בעיות וקבלת החלטות בצוות.

השיעור יאפשר לתלמידים לייצר דיאלוג ושיח, להציף דילמות מעולם החיים המשותפים ולהציע פתרונות יצירתיים לקונפליקטים בעבודת צוות.

- תרגול של שיח במטרה ליישב קונפליקטים.
- פיתוח מודעות לאמפתיה ורגישות תרבותית.
- התנסות בחשיבה יצירתית.

נספח: הדפסת רשימת אירועים (כולל נקודות לדיון)

45 דקות

SEL: הפעילות מאפשרת תרגול מיומנויות התנהלות חברתית: קבלת החלטות בצוות, מתן עזרה ובקשת עזרה, התמודדות ופתרון קונפליקטים.

פעילות

פתיחה: התוכנית מחברים בין עולמות מאפשרת לנו לקדם ערך חשוב והוא: "קבלת האחר והשונה". התוכנית מאפשרת הזדמנויות למפגשים בין אישיים שאמורים להוריד חששות, לקרב לבבות וליצור בסיס לדיאלוג בין שווים. יחד עם זאת היא מעוררת חששות ודילמות, שניתן לחשוב עליהם יחד מראש ולחשוב על דרכי התמודדות. הפעילות מציעה רצף של אירועים שמשקפים דוגמאות אותנטיות של חששות, אי הבנות ולעיתים גם התנהגות פוגענית.

במקרה של שיעור מקוון
חלוקה לחדרים וניהול הדיון במליאה, תוך הצגת התוצרים בקבוצות. חשוב לכתוב את התובנות שעולות מהדיון בצ'אט.

התלמידים מוזמנים לדון באירועים בקבוצות קטנות ולהציע פתרונות. החשיבה המשותפת אמורה לחדד את הקשיים, אולם גם להראות לתלמידים כי בכוחם לשנות את ההתנהלות ולהשפיע על המציאות, שבה הם חיים. כל קבוצה דנה באירוע 20 דקות ועליהם לכתוב ולסכם את הנקודות העיקריות שעולות מהדיון. לאחר מכן, מציגים במליאה את עיקרי הדברים שעלו בכל קבוצה ודנים על האופן בו נוהל הדיון בקבוצה. האם הגענו לפתרון שמקובל על כולם? מה הדרך שבה זה נעשה? במידה ולא, איך יישבנו את הדילמה?

להלן רשימת האירועים לדיון בקבוצות הקטנות:

1. תלמידים משתי קבוצות בתכנית רצו להתנדב ולתרום לקהילה. כל אחת מהקבוצות הציעה מקום התנדבות אחר, שלא התאים לקבוצה השנייה. בין שתי הקבוצות התפתח ויכוח היכן להתנדב.
2. במפגש של התכנית 2 תלמידים דיברו ביניהם בשפה שהתלמידים מתרבות אחרת לא הבינו. תלמיד אחד חשב שהם דיברו עליו, נפגע ולא הסכים להשתתף בפעילות.
3. במפגש של התכנית חילקו את התלמידים לקבוצות. אחת התלמידות טענה שתלמידה מהתרבות האחרת נשארה במקומה וסירבה לשבת לידה.
4. יש בכיתתי תלמידים שמקללים ומשתמשים בשפה שפוגעת בבני לאום אחר.
5. משחק כדורגל אוהדי הקבוצה היהודית רבו עם אוהדי הקבוצה הערבית. בזמן המריבה היו גם קריאות גזעניות לעבר הקבוצה היריבה.

שיעור 9 – מה אתה היית עושה עם זה?

מיומנויות למידה רגשית-חברתית (SEL)
הפעילות במערך עוסקת בעיקר במיומנויות
אוריינות גלובלית: מעורבות ואחריות
חברתית והתנהלות רב תרבותית.

השיעור יאפשר לתלמידים להתמודד עם דילמות
וולהציע פתרונות יצירתיים לקונפליקטים מעולם
החיים המשותפים באמצעות שיתוף פעולה.

- פתרון קונפליקטים מעולם החיים המשותפים.
- שיתוף פעולה ומציאת פתרונות יצירתיים בעבודת צוות.
- תרגול אמפתיה ורגישות תרבותית.

נספח: דף שאלות לקבוצות

20 דקות

SEL: הפעילות מאפשרת תרגול מיומנויות אוריינות
גלובלית: מודעות ואחריות גלובלית, מעורבות
חברתית, אקטיביות ויוזמה.

פעילות

הצגת אוסף של מצבים והתלמידים מתבקשים לענות על שאלה:
האם היו עושים / לא עושים משהו בהקשר למצבים במפגשים הדו-לאומיים.
לאחר מכן, או תוך כדי, ניהול דיון על התשובות שעלו.

- תלמידים מהכיתה השנייה לא משתפים פעולה במפגש.
- אתם מרגישים זלזול מצד אחד מהתלמידים של הכיתה השנייה.
- אחד התלמידים אומר משהו בשפה שאני לא שולט בה ואני לא מבין מה הוא אומר.
- אני מבחין בריב שמתחיל להתפתח בין שני תלמידים.
- אני מבחין באחד מתלמידי הכיתה השנייה יושב בצד.
- יש לנו משימה משותפת ואנחנו לא ממש מצליחים לתקשר.
- אני לא מוצא את עצמי במפגש ומרגיש מובך.
- מישו מהכיתה שלי לא מוכן להשתתף בפעילות.
- אחד התלמידים ממש מפריע במפגש.
- אני לא מצליח לתקשר עם תלמיד שיש לי איתו מטלה משותפת.
- אחד התלמידים מדבר לא יפה לחבר שלי.

במקרה של שיעור מקוון
ניתן להגיב באמצעות ה
reactions שיש בזום
(סימון של יד).

נקודות לדיון

- האם אחד המצבים האלו קרה לך?
- מה הדבר שהכי מעורר בך תגובה ויגרום לפעול?
- אלו מהמצבים האלו לא נוגעים אליך ולא יגרמו לך לפעול?
- איך היית מגיב לסיטואציות האלו? (תן דוגמא אחת)
- איך אחריות אישית קשורה לאירועים האלו ולתכנית שלנו?

15 דקות

SEL: הפעילות מאפשרת תרגול מיומנויות התנהלות קבוצתית: שיתוף פעולה, עבודת צוות פתרון בעיות וקבלת החלטות בצוות.

דיון

במקרה של שיעור מקוון
חלוקה של התלמידים לחדרים וניהול הדיון במליאה, תוך הצגת התוצרים בקבוצות. חשוב לכתוב את התובנות שעולות מהדיון בצ'אט.

הצגת **סרטון "אתגר החריף"** של דיבור אחר. דיבור אחר הם קבוצת יוצרים המנסים להוביל לשינוי חברתי בישראל בתחומים שונים. הסרטון עוסק באתגר לקראת הבחירות ב 2019 והניסיון לשנות את השיח לשיח נקי ומכבד. מחלקים את הכיתה לארבע קבוצות קטנות (או לחדרים בזום) וכל קבוצה עובדת על שאלה אחרת. המטרה היא לנסח משפט אחד מסכם שעונה על השאלה שקיבלו. בתום 10 דקות, חוזרים למליאה ונציג מהקבוצה משתף בתובנות שעלו בעבודה מהקבוצה. שאלות לקבוצות הקטנות:

1. האם התחום של קבוצות בחברה הישראלית נוגע אלינו אישית?
2. מה בעיניכם דורש שינוי בחברה הישראלית? (בהקשר של תחום החיים המשותפים)
3. מה קבוצה של תלמידים ערבים ויהודים יכולה לעשות כדי לייצר שינוי?
4. האם לדעתכם קיים הבדל בין אחריות אישית לאחריות חברתית?

10 דקות

- האם לדעתי קיים פער בין מה שחשוב לי לבין מה שאני עושה לגבי זה?
- מה לדעתך גורם לאנשים לעסוק בשינוי חברתי?
- מה אנחנו יכולים לעשות כקבוצה?
- מה התחיד לי אישית כתוצאה מהשיעור?

סיכום

שיעור 10 – האחר הוא אני

מיומנויות למידה רגשית-חברתית (SEL)
הפעילות במערך עוסקת בעיקר במיומנויות מודעות חברתית: קריאת המפה החברתית, היכולת לראות את האחר, להבין אותו ולהיות אמפטי כלפיו.

השיעור עוסק באמפטיה, ברגישות ובאכפתיות כלפי האחר ויאפשר לתלמידים לחשוב על דרכי פעולה לקידום רגישות רב תרבותית ואכפתיות במפגשים הדו לאומיים.

- העלאת הרגישות להבדלים בין תרבותיים.
- התנסות בפעולות המייצרות אכפתיות ואמפטיה כלפי קבוצה אחרת.
- רגישות רב תרבותית בתכנית "מחברים בין עולמות".

20 דקות

SEL: הפעילות מאפשרת תרגול מיומנויות מודעות חברתית: זיהוי והבנה של מצבים חברתיים, הבנה של האחר, דאגה לזולת, קבלה ואכפתיות.

פתיחה

הסבר והכרות עם המונח אמפטיה: אמפטיה היא הבנת מצבו ורגשותיו של אדם אחר והיכולת לאפשר לו לדעת כי מבינים אותו. הקרנת סרטון ובקשה מכל תלמיד לכתוב על פתק מתי חווה אמפטיה, או מהצד שלו לאחר, או ממישהו אחר כלפיו ושיתוף של כמה דוגמאות.

שאלות לדיון:

- מה היה עוזר לכם כשאתם נמצאים במצב קשה?
- מה האסוציאציה שלכם למילה אמפטיה?
- איך זה מרגיש כשמישהו אמפטי אליך?
- איך זה מרגיש לשתף מישהו במשהו אישי ושהוא מנסה לפתור לך את הבעיות?
- איך זה מרגיש להיות אמפטי כלפי מישהו אחר?
- מתי הכי קשה לנו לגלות אמפטיה?

במקרה של שיעור מקוון
כתיבה בצ'אט.

SEL: הפעילות מאפשרת תרגול מיומנויות אוריינות גלובלית: יצירת סקרנות, פתיחות ואמפטיה כלפי אנשים מתרבות ומקבוצות שונות, מודעות ואחריות גלובלית, אקטיביות ויוזמה בהתנהלות רב תרבותית

פעילות

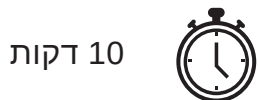

מקרינים את הסרטון "**מרימים את העיניים**". הערכים החשובים בתכנית "מחברים בין עולמות" הוא גילויי אכפתיות ורגישות כלפי קבוצות בחברה הישראלית. מחלקים את הכיתה לארבע קבוצות כשלכל קבוצה ניתנת משימה: כל קבוצה מחליטה יחד על רעיון אחד שכולם מסכימים עליו: מה אפשר לעשות כדי להגדיל את האמפטיה בינינו לבין התלמידים מהכיתה האחרת.

רשימת רעיונות (ניתן לתת לתלמידים לחשוב על רעיון משלהם):

במקרה של שיעור מקוון
חלוקה לחדרים וניהול הדיון
במליאה, תוך הצגת
התוצרים בקבוצות. חשוב
לכתוב את התובנות
שעולות מהדיון בצ'אט.

- להרים את העיניים - תרגול אמפטיה כאן ועכשיו.
- ללמוד משהו חדש על החיים של משהו אחר.
- לשאול שאלות המביעות עניין.
- לחפש את הדומה ולהתמקד במכנה משותף.
- התנסות באורח חיים שונה משלי.
- לנסות לדבר בשפה שאינה שלי.
- הקשבה פעילה.

סבב שיתוף של תלמידים ברעיונות עליהם החליטו ואיך הם יבואו לידי ביטוי במפגש הבא.

סיכום

שיעור 11 – יום המילה הטובה

מיומנויות למידה רגשית-חברתית (SEL)
הפעילות במערך עוסקת בעיקר במיומנויות
אוריינות גלובלית: מודעות ואחריות
גלובלית, התנהלות רב תרבותית, מעורבות
ואחריות חברתית, אקטיביות ויוזמה.

השיעור עוסק במילה הטובה ומחבר את
התלמידים לשיח מכבד ובחירת יוזמה אקטיבית
משותפת שיעשו עם תלמידי הכיתה השנייה.

- חשיפת התלמידים ליוזמת המילה הטובה ברשת אורט.
- מודעות להפחתת השיח הלא מכבד והאלימים בבית הספר.
- רעיונות לפעילות משותפת בתכנית ביום המילה הטובה.

נספח: דף מחוון לתצפיתן

5 דקות

פתיחה

הסבר והקרנת סרטון (אחד מהשניים)
"יום המילה הטובה" של מורי אורט.
"מנהיגים שיח אחר" של תלמידי אורט.

יום המילה הטובה הוא קמפיין לאומי אותו מובילים תלמידי רשת אורט ישראל ברחבי הארץ.
מטרת היום הוא הגברת המודעות לשינוי תרבות השיח בחברה הישראלית והעלתו על סדר היום
הציבורי. היוזמה שמתקיימת כבר כמה שנים ברשת אורט הפכה למסורת ומעבור לתלמידים ומורים
ברשת אורט, היא סוחפת אחריה ארגונים, חברות, ראשי ערים ואזרחים מן השורה. בשיעור זה,
נחשוב יחד, איזו יוזמה משותפת בתכנית תוכל להעביר את המסר של המילה הטובה.
חשוב לחבר את הדיבור על שיח מכבד למה שאנחנו מקיימים בתכנית. לספר לתלמידים שהשיעור
נועד לתכנן את העשייה במסגרת יום המילה הטובה בתכנית מחברים בין עולמות. הפעילות תענה
על צורך ליצור שיח מכבד דרך הקונספט של המילה הטובה והתלמידים הם אלו שיחליטו איך
עושים את זה.

10 דקות

SEL: הפעילות מאפשרת תרגול מיומנויות התנהלות קבוצתית: שיתוף פעולה וקבלת החלטות בצוות.

פעילות

מטרת המשחק אי בודד היא שיפור שיתוף הפעולה בין התלמידים תוך אתגר משותף שמפיג מתחים ומשפר את האווירה. המשימה היא להגיע יחד להחלטה משותפת (של כלל תלמידי הכיתה), על חמישה דברים שהם היו לוקחים איתם לאי בודד. צריך להשלים את המשימה תוך 5 דקות בלבד. לפני המשחק יש למנות שני תלמידים שימשו צופים במשחק ויתעדו מה קורה בשיח מבחינת המשתתפים במשחק, האם יש שימוש בשיח לא מכבד, בטון מסוים?

10 דקות

דיון

במקרה של שיעור מקוון
חשוב לכתוב את התובנות שעולות מהדיון בצ'אט.

מבקשים מהתצפיתנים לשתף את מה שהם תיעדו לגבי הדינמיקה הקבוצתית. האם השיח שהתקיים היה מכבד? לא מכבד? ולמה? מה האתגר בלהגיע להחלטה משותפת יחד? מה בעיניהם האתגר במשחק ואיך הוא בא לידי ביטוי גם במקומות אחרים כמו שיעור, שיחה, הפסקה ועוד... חשוב לשקף את האתגר בקיום שיח מכבד ובעיקר את חשיבותו כמיומנות לחיים. במידה והיה שיתוף פעולה טוב חשוב לדבר עליו.

10 דקות

SEL: הפעילות מאפשרת תרגול מיומנויות התנהלות קבוצתית: שיתוף פעולה, עבודת צוות פתרון בעיות וקבלת החלטות בצוות.

פעילות

במקרה של שיעור מקוון
חלוקה של התלמידים לחדרים. כל קבוצה עובדת על גיליון משלה בטבלה שיתופית. כל תלמיד רושם בטבלה לפי שורת שלושה רעיונות. אחרי הבחירה של הבוצה, הצגת הרעיון הנבחר במליאה.

המטרה: העלאת רעיונות לפעילות משותפת ביום המילה הטובה.
מחלקים את התלמידים לקבוצות קטנות (ארבעה בכל קבוצה). כל תלמיד, בכל קבוצה, כותב שלושה רעיונות לפעילות משותפת. לאחר שיש לכל קבוצה כמה רעיונות, בוחרים יחד רעיון אחד שאותו מציגים במליאה (נובע מהתפיסה של שרק אחרי 50 רעיונות יש רעיון מספיק טוב וישים שאותו ניתן לממש). במליאה, הכיתה תחליט יחד על הרעיון שנראה להם הכי ישים לקיום פעילות משותפת ביום המילה הטובה עם הכיתה האחרת.

שיעור 12 – יום המעשים הטובים

מיומנויות למידה רגשית-חברתית (SEL)
הפעילות מדגישה מיומנות הכוונה וניהול עצמי: לקיחת אחריות, הצבת מטרות, תכנון עתיד נבחר, פתרון בעיות וקבלת החלטות.

השיעור עוסק ביום המעשים הטובים ומחבר את התלמידים לבחירה של עשייה חברתית משותפת במסגרת התכנית.

- חשיפת המשתתפים ליוזמת יום המעשים הטובים וחשיבותה.
- יצירת בסיס לשיתוף פעולה בין התלמידים המשתתפים בתכנית.
- גיבוש קונספט לפעילות משותפת ביום המעשים הטובים בתכנית.

15 דקות

פתיחה

הסבר והקרנת אחד מהסרטונים:

מקומות ההתנדבות אומרים תודה
בני נוער מדברים על התנדבות

יום המעשים הטובים התחיל בישראל לפני כ-14 שנים, וכעת הוא יום גלובלי המאחד יותר מ-100 מדינות בעשייה למען הזולת והסביבה. זהו יום המציין פעילות מתמשכת של עשיית טוב, המתקיימת לאורך כל השנה ומקדמת את הקשר הקהילתי, מגדילה ערבות הדדית ומרחיבה מעגלי התנדבות. המיזם רלוונטי מאד לתכנית "מחברים בין עולמות" כיוון שהינו חוצה גבולות, מאחד ובשל היכולת של כל אחד להתחבר אליו ולקחת חלק ביוזמה. הציפיה היא שהמעשה הטוב יהפוך להרגל, יעמיק את הרגישות שלנו לזולת ואת החוסן של החברה שלנו. חשוב לשאול תלמידים שמתנדבים מה עושה להם ההתנדבות.

SEL: הפעילות מאפשרת תרגול מיומנויות מודעות חברתית: קריאת המפה החברתית, זיהוי והבנה של מצבים ושל נורמות חברתיות.

דיון

נוסייר יאסין, הוא בלוגר ויוטיובר ערבי ישראלי פלסטיני שמשתמש בשם Nas daily (הפירוש לשם נאס בערבית הוא אנשים) הוא נולד בעראבא בישראל ולאחר שסיים את לימודי הכלכלה שלו בהרווארד, החליט לצאת למסע ולחיות את החיים שפי שהיה רוצה. הוא מטייל בעולם ומעלה כל יום, סרטון בן דקה שעוסק בפן האנושי ובנושאים חברתיים.

הצגת הסרטון של ישראל מנקודת מבט אחרת.

- מה אתם חושבים על הסרטון? מה הוא עורר בכם?
- מה לדעתכם האדם מאחורי הסרטונים מנסה לעשות?
- מה אתם חושבים על המצב בישראל בקשר ליחסים בין ערבים ויהודים?
- מה אני יכול "לעשות עם זה" במסגרת התכנית?

במקרה של שיעור מקוון חשוב לכתוב את התובנות שעולות מהדיון בצ'אט.

SEL: הפעילות מאפשרת תרגול מיומנויות אוריינות גלובלית: יצירת סקרנות, פתיחות ואמפטיה כלפי אנשים מתרבות ומקבוצות שונות, מודעות ואחריות גלובלית, אקטיביות ויוזמה בהתנהלות רב תרבותית.

פעילות

- איך לדעתכם תורם יום המעשים הטובים לכוחה של הפרט ולכוחה של החברה?
- מה הקשר בין הפעילות הזו לבין התכנית "מחברים בין עולמות"?
- איך הייתם רוצים לציין את יום המעשים הטובים בדגש על חברה משותפת?

נקודות למחשבה:

- חידוד הערכים שנובעים מחברה משותפת.
- ביטוי הקשר בין מעשים טובים לתכנית (כבוד האדם, שוויון, צדק, סובלנות, קבלת האחר, הכלה).
- קהלי היעד אליהם תרצו לפנות.
- מתי והיכן תבצעו את הפעילות.
- מי יהיו השותפים שלכם.
- כיצד תרחיבו את העשייה למעגלים נוספים.
- הכנת תכנית שכוללת את כל הנקודות הללו.

במקרה של שיעור מקוון חשוב לכתוב את התובנות שעולות מהדיון בצ'אט.

שיעור 13 – לקראת פרידה

מיומנויות למידה רגשית-חברתית (SEL)
הפעילות במערך מדגישה מיומנויות
מודעות עצמית: פיתוח יכולת להתבוננות
פנימית ולחשיבה רפלקטיבית.

השיעור הינו שיעור אחרון ומסכם לפעילות
השנתית בתכנית והוא עוסק בחזרה על
המיומנויות שנרכשו בתכנית, עיבוד
החוויית של התלמידים והכנה לפרידה.

- סיכום הפעילות בתכנית והשפעתה על התלמידים ועל הכיתה.
- עיבוד הדברים העיקריים שרכשו בתכנית ושיומם.
- הכנה לקראת המפגש הדו לאומי המסכם בתכנית והערכות לפרידה.

פתיחה

הסבר לגבי המפגש האחרון המשותף במסגרת כיתתית לשנה. התהליך כלל בתוכו מורכבויות
והתמודדויות, וגם התחלות חדשות והיכרויות מסקרנות. בחלק מהקבוצות היו הצלחות בחלק היו יותר
קשיים. ההתמודדות עם ההצלחות לצד הקשיים היא חלק מחיי היום יום והתמודדות בחברה רב תרבותית.
היכרות ושיח פתוח, סובלנות וכבוד הדדי, לקיחת אחריות ויוזמה - הם כלים שרכשו בתהליך זה, הם
הבסיס ליכולת שלנו לחיות ביחד בכבוד ובהערכה.

חשוב להכין לעצמכם מראש רשימה של כל הנושאים והפעילויות שעברתם במהלך השנה בתכנית.

SEL: הפעילות מאפשרת תרגול מיומנויות מודעות
עצמית: פיתוח יכולת להתבוננות פנימית ולחשיבה
רפלקטיבית.

פעילות

במקרה של שיעור מקוון
כל תלמיד מצייר על דף
ושולח כתמונה בקבוצת ה
WhatsApp הכיתתית.

כל תלמיד מצייר את כף ידו על דף.
בתוך כף היד המצוירת כותבים על כל אצבע בהתאמה:

- משהו שלמדתי על עצמי.
- משהו שלמדתי על הקבוצה (הכיתה) שלי.
- משהו שלמדתי על תלמידי ביה"ס האחר.
- משהו שהפתיע אותי.
- שאלה שנותרה לי.

במרכז כף היד נכתוב מהו הדבר המשמעותי ביותר שקרה לי בתכנית.

10 דקות

SEL: הפעילות מאפשרת תרגול מיומנויות התנהלות חברתית: קבלת החלטות, שיתוף פעולה ועבודת צוות.

פעילות

הכנת סרטון קצר, או כל רעיון יצירתי אחר, לתלמידים מביה"ס האחר, על בסיס מה שכתבו על כף היד.

15 דקות

- איזו חוויה אני לוקח מהמפגשים?
- האם התכנית ענתה על הציפיות שלי?
- האם נשארתי עם חששות שהיו לי?
- מה למדתי השנה במסגרת התכנית?
- מה הייתי רוצה עוד לשאול/להבין?
- איזה מסר אני יכול/ה להעביר למי שלא השתתף בתכנית?
- לסיים בסבב קצר של מחשבה/תחושה/הרגשה שאני יוצא איתה מהמפגש.

סיכום